

## A helyismereti munka története Veszprémben az 50 éves Eötvös Károly Megyei Könyvtárban

### A tudományos munka megszervezése

1952. szeptember 10-én a 2040/13/1952. sz. Minisztertanácsi rendelet döntése alapján a veszprémi városi és a körzeti könyvtárat összevonták, és megalakult a Veszprémi Megyei Könyvtár a Bakonyi Múzeum épületében [1]. Vezetője Horváth Géza magyar–történelem szakos középiskolai tanár lett [2]. A könyvtár feladata egyrészt a város kulturális igényeinek kiszolgálása, másrészt a megyében működő közművelődési könyvtárak irányítása, felügyelete volt. A Népművelődési Közlöny 1953. 22–23. számában megjelent „A megyei könyvtárak közművelődési szabályzata”, mely szerint a megyei könyvtárak „különleges feladata a megye területére és arra a tájra vonatkozó irodalom gyűjtése, amelybe a megyeszékhely tartozik. ... A gyűjtés könyvekre, folyóiratokra, térképekre, apró nyomtatványokra (pl. plakát), kéziratokra terjed ki.” [3]. A szabályzatban előírt feladatoknak a könyvtár csak részben tudott megfelelni: a csökkentett könyvbeszerzési keret nem tette lehetővé a megyei tájirodalom teljes körű megvásárlását.

1955-ben az a Páldy Róbert került az intézmény élére, aki a könyvtár szervezeti és szakmai megerősítése mellett arra is törekedett, hogy a megyei könyvtár Veszprém megye szellemi és kulturális központjává is váljon [4]. Megteremtette a tudományos munkához szükséges személyi feltételeket, megerősítette a feldolgozó csoportot, kialakította az olvasószolgálati és módszertani csoportot. Felismerte a „tájirodalom” gyűjtésének fontosságát. Tájékozódott a Veszprém megyei szakkönyvtárak gyűjtőköréről, ennek ismeretében határozta el, hogy a megyei könyvtár elsősorban a megye újabb kori történeti, gazdasági, művelődéstörténeti anyagát kívánja gyűjteni. Megszervezte a „tájismereti” anyag visszamenőleges szerzeményezését, feltárását, raktározását. A könyvek tárolása – helyhiány miatt – a teljes állománytól nem elkülönítve történt, hanem a központi raktárban numerus currens raktári jelzettel, valamint „Veszprém megye különgyűjtemény” bélyegzővel látták el.

Páldy Róbert a könyvtár tudományos munkáját három csoportra osztotta:

- helytörténeti kutatás segítése és szervezése,
- a könyvtártörténeti és könyvtártudományi kutatás helyi feladatainak megoldása,
- bibliográfiai tevékenység [5].

A könyvtár kezdeményezésére a megyében működő könyvtárak és múzeumok szakembereinek együttműködésével 1956-ban megalakult az Eötvös Károly Hely-

történeti Munkaközösség. Feladata a megye történetét feldolgozó átfogó művek, valamint táj- és szakbibliográfiák megjelentetése volt [6].

A Veszprém Megyei Tanács anyagi támogatásával, Páldy Róbert szerkesztésében sorozatot indítottak „*Veszprémi Könyvek*” címmel. E sorozatban két kiadvány jelent meg 1957-ben:

*Lipták Gábor–Zákonyi Ferenc* munkája, a *Veszprém megye a szabadságküzdelmekben* és a tájékoztató könyvtárosok által sokat használt *Nagy László-mű. a Veszprém megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1820–1956-ig*, amely műfajában első volt az országban is. 1959-ben adták ki *Nagy László A Tanácsköztársaság Veszprém megyei sajtójának cikkbibliográfiája* című munkáját.

Elindult a rövid életű művelődéstörténeti folyóirat, a negyedévente megjelenő *Veszprémi Szemle*, amely csak évtizedek múlva éledt fel újra, de akkor már várostörténeti periodikumként.

Munkaközösség alakult Veszprém művelődéstörténetének megírására. Tervek készültek Veszprém megye életrajzi lexikonának összeállítására, a Balaton bibliográfia elkészítésére, az országos tudományos folyóiratok helytörténeti bibliográfiai feltárására.

A tudományos munka szervezése mellett a Megyei Könyvtár szervezeten is folyamatosan bővült. 1959. október 12-én a könyvtár önálló gyermekrészlege az Ifjúsági Házba, a régi Püspöki Jóságkormányzóság épületébe költözött [7]. 1960. december 5-én a múzeumban maradt felnőtt részlegben az „ablakos kölcsönzés” megszűnt, és szabadpolcos kölcsönző és olvasóterem nyílt [8]. Az olvasóterembe – helyben használatra – a legfontosabb lexikonok és kézikönyvek kerültek. A helytörténeti könyvek a krónikus helyhiány miatt nem kerültek ki az olvasóterembe. 1960-ban Páldy Róbert igazgató távozott, helyére Gróf Ervin került megbízott könyvtárvezetőként [9]. A Művelődésügyi Minisztérium 2/1960. (V. 25.) számú rendeletében szabályozta a helyi nyomdák sajtótermékeiből a megyei könyvtárak részére történő kötelezpéldány-szolgáltatást [10]. 1961-ben Gróf Ervin igazgató a megye nyomdáival megegyezett, hogy a Veszprémi Megyei Könyvtár részére rendszeresen megküldik termékeiket.

## **Bibliográfiák – Évkönyvek – Sorozatok**

1962-ben a könyvtár vezetésével a módszertani osztály vezetőjét, Varga Bélát bízták meg, aki felvállalta a Páldy Róbert által elkezdett tudományos munka folytatását és a kiadói tevékenységet. Fontos feladatának tartotta a gyűjtemény következetes gyarapítását, a szolgáltatások folyamatos bővítését és a társadalmi kapcsolatok kiépítését.

A helyismereti gyűjtemény fejlesztése érdekében 1963-ban munkatársaival közösen kidolgozta „*A Veszprémi Megyei Könyvtár helyismereti munkája*” című szabályzatot [11]. Ebben rögzítették a könyvtár helyismereti állományának gyűjtőkörét (a megyéről szóló dokumentumok). A bibliográfiai adatgyűjtés könnyítése érdekében elkészítik Veszprém megye településeinek jegyzékét. Megyénk közigazgatási területe ugyanis az idők folyamán gyakran változott. Jelentős területi változást hozott a Minisztertanács 1950. évi március 16-ával hatályba lépő rendelete, mely a keszthei, a sümegi és a tapolcai járások egész területét Zala megyétől Veszprém megyé-

hez csatolta. Ez összesen 95 települést jelentett. Ugyanekkor több települést elcsatoltak Komárom, Fejér és Somogy megyéhez [12]. A helytörténeti dokumentumok szerzeményezése és a dokumentumok feltárása a feldolgozó osztály feladata lett. A feldolgozott kiadványokhoz az alábbi katalógusok építését írták elő: betűrendes, szak-, földrajzi, nyomdászati katalógus. Elkészítették a katalógusok szerkesztési szabályainak tervezetét is. A szabályzat előírta, hogy folytatni kell az addig elkezdett bibliográfiai munkálatokat. A helytörténeti könyvek beszerzése nemcsak a frissen megjelent dokumentumokra terjedt ki, hanem a kutatók által keresett, illetve olyan alapművek megvásárlására is, amelyek antikváriumokban vagy könyvaukción voltak csak hozzáférhetőek. A XIX. sz. végén és a XX. sz. elején megjelent, de a könyvtárból hiányzó Veszprém megyei hírlapok pótlására csak 1964-ben nyílt lehetőség. Az OSZK Mikrofilmtárával kötött szerződés alapján folyamatosan történt a hiányzó folyóiratokról készült mikrofilmek beszerzése. Meghatározták a következő évek feladatait is.

A művelődésügyi miniszter 146/1964. (M.K.16.) M.M. számú utasításának 49. pontja a könyvtárak munkarendjéről az alábbiak szerint rendelkezik. „Az utasítás hatálya alá tartozó könyvtárak három hónapon belül (a Könyvtártudományi és Módszertani Központ útmutatója alapján) kötelesek munkarendjüket elkészíteni. Ebben részletesen meg kell határozni a könyvtár gyűjtőkörét, szolgáltatásainak körét, szervezeti egységeinek feladatait, az egyes részlegekben foglalkoztatott dolgozók létszámát és munkakörét...” [13]. 1964-ben elkészült a veszprémi Megyei Könyvtár működési szabályzata és munkarendje, melyben meghatározták a helyismereti dokumentumok gyűjtését, felsorolták a gyűjtendő dokumentumtípusokat. A szerzeményezés a feldolgozó könyvtáros (csoportvezető helyettes) feladata volt. Munkájához tartozott a feltárás, a katalógusok szerkesztése, a helyismereti bibliográfiai munka összehangolása és a megyei köteles példány kezelése, valamint a helyismereti kérdések megválaszolása. A működési szabályzat 1965. január elsejével lépett hatályba. Az állomány továbbra is az olvasóteremben elhelyezett katalógusok segítségével volt elérhető, és a könyveket a központi raktárból kellett kikérni [14].

A könyvtár működését, a szolgáltatások bővítését a könyvtár szűkös elhelyezése akadályozta. Mindenképpen szükség volt egy új épületre, amely lehetőleg a városközpontban helyezkedik el. A választás az egykori Püspöki Jóságkormányzóság épületére esett. Az épület teljes rekonstrukciója után az ünnepélyes átadás 1968. augusztus 20-án volt. Intézményünk ekkor vette fel Eötvös Károly nevét. Az új épület minőségi változást hozott a megyei könyvtár életében.

A földszinten kiállítások megrendezésére alkalmas klubövezet működött, mögötte a gyermekkönyvtár talált igazi otthonra. Az emeleten alakították ki a szabadpolcos könyvkölcsönzőt, a folyóiratolvasót, a zenei részleget és az olvasótermet [15]. Az olvasóteremben 15 férőhely állt az olvasók rendelkezésére, itt a legfontosabb lexikonok, kézikönyvek, képzőművészeti albumok kerültek a polcokra. Az olvasószolgálati osztály létszáma 1968-ban a megnövekedett kölcsönzőtér és olvasói igények miatt a következőképpen alakult: a könyvkölcsönzést két adminisztrátor, a tájékoztató munkát négy szakképzett könyvtáros végezte, a háromszintes tömöraktárban két kolléga dolgozott. Az olvasószolgálati osztályvezetői feladatok ellátásával ekkor Halász Bélát bízta meg. A könyvtár nyitvatartási ideje az országban a legmagasabb volt. Munkanapokon 11–20 óráig vehették igénybe olvasóink a könyvtár szolgáltatásait.

A helyismereti gyűjtemény – könyvek, kéziratok, folyóiratok, mikrofilmek, aprónyomtatványok, plakátok – a háromszintes tömörraktárba került. Kutatóink az állományról az olvasóteremben elhelyezett katalógusok segítségével tájékozód-  
tak. A helytörténeti könyvek beszerzését, feldolgozását, katalógusok építését to-  
vábbra is a feldolgozó osztály munkatársai látták el. Újabb, jelentős változást  
eredményezett a fénylyukkártya bevezetése. A ma már elavultnak tekinthető tá-  
jékoztatói eszköz akkor nagyon fontos szerepet töltött be az olvasók minél jobb  
ellátása érdekében. „A megyei és országos folyóiratok és hírlapok Veszprém vo-  
natkozású cikkanyagáról, valamint a gyűjteményes művek helyi vonatkozású tan-  
ulmányairól 1969-től fénylyukkártyás feltárást készítünk, mely három részből  
áll: fénylyukkártyából, mely tárgyszavak betűrendjében van, sorszámmutatóból  
és egy szerzői betűrendes katalógusból.” – olvasható a könyvtár 1969. évi műkö-  
dési szabályzatában [16]. A megnövekedett igények, tájékoztató kérdések képzett  
szakemberek alkalmazását tették szükségessé. A tájékoztató munkát általános és  
szak-tájékoztatók látták el. A szak-tájékoztatót nemcsak az olvasószolgálatos kol-  
legák végezték, hanem a könyvtár legjobban képzett munkatársai is besegítettek.  
Tarnay Zsuzsanna 1962-től megbízott helyismereti szak-tájékoztató 1968-ban  
nyugdíjba vonult. Először az 1969-es működési szabályzat rendelkezik arról, hogy  
az „olvasószolgálati könyvtáros a helyismereti és történelemtudományi irodalom  
szakreferense. A rendelkezésre álló bibliográfiai segédeszközökkel figyelemmel  
kíséri a helyismereti irodalmat, javaslatot tesz beszerzésre, együttműködik a fel-  
dolgozó csoporttal ...Olvasótermi felügyeletet tart és szükség esetén besegít  
a kölcsönzésben.” [17]. 1971-ben az Olvasószolgálati osztály vezetésével Madarász  
Margitot bízták meg, mivel Halász Béla igazgatóhelyettesi kinevezést kapott. Hely-  
ismereti szak-tájékoztató csak 1972-től működött: dr. Ungváry Ferencné, aki 1978-  
ig látta el ezt a munkakört. 1980-tól dr. Csizsár Miklósné lépett a helyébe. Feladata  
a helyismereti kutatókkal való foglalkozás, a helytörténeti katalógusok, valamint  
a folyóiratok gondozása volt. Az Olvasószolgálati osztályhoz tartozott, rendsze-  
resen részt vett annak napi munkájában. A helyismereti–helytörténeti szakköny-  
vek után érdeklődő olvasókat szisztematikusan gyűjtött, feltárt könyv- és folyóirat-  
állomány várta és ösztönözte a további kutatásra. A könyvtár vezetése ezeket a  
kutatásokat mind erkölcsileg, mind anyagilag támogatta. Igény szerint helyet adott  
helyismereti előadások, szakkörök, vetélkedők megtartására.

A helyismereti szak-tájékoztató szorosan együttműködött a Feldolgozó osztály-  
lyal. Részt vett a szerzeményezésben, a könyvek igény szerinti irányításában. Az  
újonnan megjelent helytörténeti könyveket három példányban vásárolták meg, eb-  
ből egy példány szabadpolcra, kettő pedig a központi raktárba került, az utóbbiak  
egyikét csak helyben lehetett használni. Ezek a könyvek fokozottan védettek voltak.  
A mindenkori gyarapításnál figyelembe vették a megyehatár-változásokat. Az el-  
csatolt települések esetében a dokumentumok gyarapítását befejezték. Újabb, a ha-  
tárokat érintő változást jelentett a Minisztertanács 1034/1978. (X. 6.) sz. határozata,  
mely 1979. január 1-jei hatállyal a Veszprém megyéhez tartozó Keszthely várost és  
a keszthelyi járás községeit Zala megyéhez csatolta. Ez összesen tíz község elvesz-  
tését jelentette [18].

Az 1960-as években megkezdődött a megyei könyvtárba járó országos perio-  
dikumok helytörténeti vonatkozású cikkeinek bibliográfiai feltárása. Ennek cred-  
ményeképpen 1970-ben megjelent a „Veszprém megye irodalma 1945–1969.”

című bibliográfia Onika Olga szerkesztésében. Ez a munka napjainkban is folytatódik „*Mit írnak megyénkről*” címmel. Kezdetben folyóirat mellékleteként, 1982-től külön füzetben jelent meg, 1997-től pedig a MikroIsis program segítségével érhető el.

1973-ban munkacsoport alakult a megyei napilap, a „*Veszprém Megyei Középdunántúli Napló*” című 1945–1979 között megjelenő napilapok tartalmi feltárására. Ezt a bibliográfiát Tóth Jánosné szerkesztésében 1981-ben jelentették meg.

A bibliográfiai munkálatok személyi bibliográfiák összeállításával folytatódtak. „*A Veszprém Megyei Bibliográfiák*” című sorozatban jelentek meg az Eötvös Károly (1987), a Zákonyi Ferenc (1995) és a Lőrincze Lajos (1998) munkásságát feldolgozó bibliográfiák.

Az 1960-as évektől számos újabb kiadványsorozatot indított el a megyei könyvtár. 1961–1987 között hét alkalommal adta ki a *Veszprémi Megyei Könyvtár Évkönyvét*. 1961–1987-ig tíz kötetben jelentek meg a *Veszprém Megyei Módszertani Füzetek*. A sorozat célja a megyében dolgozó könyvtárosok írásainak közlése volt. 1977–1989 között új sorozat indult el *Közművelődési Kiskönyvtár* címmel, mely az ötödik kötettől Horizont Közművelődési Kiskönyvtárra változtatta nevét. Ebben a sorozatban tizenöt kötet jelent meg.

Veszprém megye földrajzi neveinek gyűjtését 1976 májusában határozták el. Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár szervezésében munkacsoport alakult, ennek tagjai végezték az adatgyűjtést. A kiadványok megjelentetéséért a megyei könyvtár vállalt felelősséget. A gyűjtőmunka októberben kezdődött Ördög Ferenc nyelvész tudományos irányításával. A „*Veszprém megye földrajzi nevei*” című sorozat kötetei: A tapolcai járás (1982), A pápai járás (1987), Az ajkai járás (1992), A veszprémi járás (2000).

A Megyei Könyvtár 1984-ben nyerte el a tudományos könyvtár címet [19]. Ezt az elismerést számos nívós kiadványának is köszönhette.

1990-től rendszeresen megjelenik a *Bakony-Balatoni kalendárium* a már nyugdíjas könyvtárigazgató, Varga Béla szerkesztésében.

## **Rendszerváltás – Megváltozott olvasói igények**

1991-ben a könyvtár vezetésében személyi változás történt. Varga Béla igazgató nyugdíjba vonult, utódja Halász Béla lett. A helyismereti munka jellege és a helyismereti tájékoztató könyvtáros feladata nem változott.

Az 1991. évi XX. törvénynek megfelelően a Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal új szervezeti és működési szabályzat elkészítését írta elő. Ez 1993-ban készült el. Részletesen kitér a helytörténeti gyűjtemény gyűjtőkörére, a bibliográfiai szerkesztő munkára és a helyismereti tájékoztató szolgálatra [20]. A helyismereti tájékoztató könyvtáros státusza ezúttal sem változott, az olvasószolgálati munkákban továbbra is rendszeresen részt vesz.

A rendszerváltás után a helyismereti gyűjtemény gyarapítása nehezebbé vált. Megnőtt a nyomdák száma, és ezek nem mindig tesznek eleget a kötelepéldány-szolgáltatásnak. A könyvek ára viszont jelentősen emelkedett, így ma már a nagyon drága albumokból csak egy, a fontos kézikönyvekből pedig két példányt vásárolunk. A másodpéldány a központi raktárból kölcsönözhető. A gyűjtemény

gyarapodását az 1985-től megrendezett, a helytörténeti kutatók gyűjteményeiből szervezett kiállítások is segítik. Kutatóink könyveket, meghívókat, fényképeket ajándékoztak könyvtárunknak. A Veszprém Megyei Üzemtörténeti Klub megszűnésekor mintegy hatvan pályamunka került a könyvtár birtokába. A kisteleplülések kiadványait a polgármestereik segítségével gyűjtjük be. Őket minden évben levélben keressük meg e célból.

Megváltozott a helyismereti gyűjtemény használóinak köre is. Az üzemtörténeti klub megszűnésével azok az idős kutatók, akik anyagi támogatást nem kaptak, a pályázati lehetőségeket pedig nem ismerik, jelentős számban maradtak el a könyvtárból. Helyettük az új generációt képviselő fiatalok jelentek meg felhasználóként, kutatóként. Az oktatási intézmények a társadalmi változások hatására, az igényeket felmérve érettségire épülő új szakirányú képzéseket vezettek be. A Veszprémi Egyetemen 1996-ban Turizmus Tanszék alakult. A hallgatók tanulmányaik során rendszeres gyűjtőmunkát végeznek, kiselőadások megtartásához, tanköri dolgozatok és szakdolgozatok megírásához kérnek segítséget. Témaként gyakran választják a megye idegenforgalmának, építészettörténetének, művelődéstörténetének kutatását. A veszprémi Táncsics Mihály Szakközépiskola és Kollégium 1998-tól műemléki szakkal bővítette profilját. Az érettségire épülő szakirányú oktatás technikusí végzettséget ad a hallgatóknak. A négy féléves képzés során rendszeresen feladatokat kapnak műemléki épületek kutatására. Az építészeti és műemlékvédelmi szakkönyveken kívül régi helyi napilapok, építészeti és műemlékvédelmi szakfolyóiratok, valamint a gazdag képeslap-gyűjtemény segíti munkájukat. A 2001/2002-es tanévben négy részből álló előadásorozatot indítottunk, amelynek előadói Veszprém arculatának kialakításában jelentős szerepet vállaló építészek voltak. Az elhangzott előadások: *Teremtés és építészet, Veszprém város településtörténete, A veszprémi vár rekonstrukciója, Veszprém városközpont rekonstrukciója az 1960-as évektől*. Minden témakörhöz ajánló bibliográfia készült. A kép- és hangzóanyaggal demonstrált előadásokra a város története iránt érdeklődő olvasóinkat is meghívtuk.

Könyvtárunk a helyismereti szaktájékoztató munkájával keresztül kiállítások rendezésével, honismereti vetélkedők szervezésével, önálló kiadványok szerkesztésével, reprint kiadványok megjelentetésével, irodalmi és szakmai előadások megszervezésével aktívan jelen van a város kulturális életében. Veszprém Város Önkormányzata Gizella királyné tiszteletére 1992-től minden évben megrendezi a Gizella Napokat. Az alkalomra az Eötvös Károly Megyei Könyvtár a következő kiadványokat jelentette meg: 1993: *A királyné városa. Szemelvények Gizella királyné életéből*; 1994: *Gutheil Jenő: Szent Imre városa. Reprint kiadás*; 1995: *Szent Imre legendája. Reprint kiadás*; 1996: *Boldog Gizella királyné*; 1999: *Múltidéző*; 2000: *Régi jó idők*; 2001: *Csermák legendárium. Fejezetek Csermák Antal életéből*. Jelentős esemény volt a megye életében a már Páldy Róbert által is tervezett megyei életrajzi lexikonok (*Veszprém megyei életrajzi lexikon* [1998], *Veszprém megyei kortárs életrajzi lexikon I–II*. [2001]) megjelenése. Mindkét mű főszerkesztője Varga Béla, és a könyvtár több munkatársa is részt vett szerkesztőként a munkában.

Az évek múlásával könyvtárunk ismét szűknek bizonyult. Még nagyobb gondot jelentett az épület állagának romlása. Egyre sürgetőbbé vált a teljes rekonstrukció, és ez több évi vajúdás után 1996. december 20-án megkezdődött. Az új épületrész

megnyitása már 1998. augusztus 10-én, a hivatalos könyvtáratatás előtt megtörtént. Az építési tervek többszöri módosítása után a helyismereti részleg az új épületszárny legfelső szintjére került, az olvasóteremmel közösen birtokolva a teret. Az egy légtérben elhelyezett, két külön olvasói igényt kielégítő részleg tájékoztató munkáját három szakképzett könyvtáros látja el. Feladatuk nem egyszerű. Ismerniük kell a teljes olvasótermi kézikönyvtár állományát, melynek számítógépes feltártsága még nem teljes. Ugyanakkor az olvasótermi tájékoztató munkához napi gyakorisággal használniuk kell a különböző számítógépes adatbázisokat (Pressdok, Hundok, MNBK, MNBP, MNBS stb.).

A szabadpolcra került különgyűjtemény használóinak, a megye helytörténeti kutatóinak a már 1985-ben elindított kiállításosorozata 2000-ben kibővítve, „*Bemutatkoznak Veszprém megye helytörténései*” címmel folytatódott. Műveiken keresztül évente három-négy jeles megyei kutató munkásságával ismerkedhetnek meg olvasóink.

A helyismereti részlegben elhelyezett több mint tízezer kötet könyv és kétezret meghaladó számú kézirat számítógépes feltártsága teljes körű. Gyűjteményünkben a CD-ROM-ok is egyre nagyobb számban találhatóak meg. Helyismereti folyóiratainkat 1990-től szabadpolcon, a régebbi évfolyamokat a központi raktárban tároljuk. Az egyéb dokumentumokat: képeslapokat, aprónyomtatványokat, mikrofilmeket az új szárny raktárai melletti folyosón, a plakátokat a régi épület raktárában helyeztük el. A helytörténeti tájékoztató munkát a nyomtatásban megjelent kézikönyveken, bibliográfiákon, katalógusokon kívül több számítógépes adatbázis is segíti.

A helytörténeti könyvállomány az ALEPH integrált könyvtári rendszerben kereshető vissza. A megyei napilap, a *Napló* Veszprém megyére vonatkozó cikkeinek bibliográfiai adatai 1994-től a „*Napló-adatbázis*”-ban férhetőek hozzá, a „*Mit írnak megyénkről*” című adatbázis pedig országos lapok Veszprém megyéről ki-gyűjtött cikkeit tartalmazza.

A Közép-dunántúli Fejlesztési Tanács 2001 októberében pályázatot írt ki a közép-dunántúli regionális helyismereti adatbázis létrehozására. A pályázatot a székesfehérvári és a tatabányai megyei könyvtárral közösen nyertük el. 2003 februárjától könyvtárunk honlapján, a „*Regionális Helyismereti Tár*” alportálról linkek segítségével a régió megyei és városi könyvtárainak, valamint múzeumoknak és levéltáraknak a helyismereti adatbázisai érhetőek el [21].

2002. október második hetében ünnepeltük a könyvtár fennállásának 50. évfordulóját. Az ünnepségsorozat részeként nyitotta meg Halász Béla igazgató a „*Képek, könyvek, könyvtárosok — 50 éves a Megyei Könyvtár*” című kiállítást az olvasótermi-helyismereti részlegben. Olvasóink fényképeken, egykori dokumentumokon, valamint a könyvtár kiadványain keresztül ismerhették meg a könyvtár történetét, és a bejáratnál, a teret kettéosztó oszlopon mint tartópilléren olvashatták az elmúlt félévszázad könyvtári munkatársai, egykori kollégáink nevét. A névsor talán reprezentálta a közösség múltudatának, összetartozásának és együttműködésének a fontosságát is.

\* \* \*

## Hivatkozások

1. Népművelési Közlöny, 2. 1952. 9. sz. 31–35. p.
2. A könyvtár munkatársainak névjegyzéke. = A Veszprémi Megyei Könyvtár Évkönyve. 1961. Veszprém, 1962. 44. p.
3. A megyei könyvtárak közművelődési szabályzata 865–43 166/1953. = Népművelési Közlöny, 3. 1953. 22–23. sz. 167. p.
4. Varga Béla: A Veszprémi Megyei Könyvtár története. = A Veszprémi Megyei Könyvtár Évkönyve 1961. Veszprém. 1962. 38. p.
5. Páldy Róbert: A tudományos munka kialakítása a Veszprémi Megyei Könyvtárban. = M. Könyvszemle, 5. 1958. 3. sz. 289–292. p.
6. Varga Béla = A Veszprémi Megyei Könyvtár története. = A Veszprémi Megyei Könyvtár Évkönyve 1961. Veszprém, 1962. 33. p.
7. Kiss Györgyné: Fotóalbum a Gyermekkönyvtár történéseiről 1959–1964. (EKMK Kézirattár)
8. Megnyílt a megyei könyvtár szabadpolcos kölcsönzője. = Középdunántúli Napló, 16. 1960. 288. sz. 1. p.
9. A Veszprémi Megyei Könyvtár munkaterve 1961 évre. Veszprém, 1961. 84. p. (EKMK Kézirattár)
10. Magyar Közlöny, 1960. 43. sz. 1–3. p.
11. A Veszprémi Megyei Könyvtár helyismereti munkája. [1963.] 8 p. (EKMK Kézirattár)
12. Fejes Imre: Veszprém megye közigazgatási beosztása és tanácsi vezetői 1950–1981. Veszprém, 1982. 24–25. p.
13. Művelődésügyi Közlöny, 8. 1964. 16. sz. 365–366. p.
14. A Veszprémi Megyei Könyvtár működési szabályzata és munkarendje [hatálybalépés: 1965. jan. 1-jétől.] Veszprém, 1964. 14–15. p., 21. p., 35. p. (EKMK Kézirattár)
15. Szabados László: A Veszprémi Megyei Könyvtár új épülete. = Könyvtáros, 18. 1968. 11. sz. 652–654. p.
16. A Veszprémi Megyei Könyvtár működési szabályzata és munkarendje. [Hatálybalép] 1969. dec. 1-től. Veszprém, 1969. 36. p.
17. A Veszprémi Megyei Könyvtár működési szabályzata és munkarendje. [Hatálybalép] 1969. dec. 1-től. Veszprém, 1969. 16. p.
18. Fejes Imre: Veszprém megye közigazgatási beosztása és tanácsi vezetői 1950–1981. Veszprém. 1982. 46. p.
19. Művelődési Közlöny, 28. 1984. 16. sz. 750. p.
20. Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár szervezeti és működési szabályzata és mellékletei 1993. Veszprém, 1993. 20. p.
21. Vezetői összefoglaló. (Közép-dunántúli regionális helyismereti adatbázis) KD-167-2001-1 [Veszprém], [2003].

Csiszár Miklósné